

Les regles dels jocs

La moneda que corre

Edat: de 8 a 14 anys

Participants: entre 12 i 25 persones

Equips: 1

Objectiu: potenciar la destresa d'ambdues mans i la capacitat de passar objectes en dos sentits

Material: monedes, pedres o botons

Lloc: interior

Desenvolupament:

Poseu-vos en rotllana i col·loqueu les dues mans amb els palmells cap amunt a l'alçada del pit. Doneu a un de cada 5 o 6 participants una moneda, un botó o una pedra i col·loqueu-la a la mà dreta. Passeu la peça, sense agafar-la amb els dits, a la mà dreta del veí de l'esquerra al més ràpidament possible i aneu-vos-les passant de mà en mà. Si cau alguna peça, colliu-la ràpidament i seguiu el joc. A la indicació de *canvi*, feu que la peça rodi en sentit oposat. El joc s'acaba quan es trenca la roda.

Els víkings

Edat: de 8 a 14 anys

Participants: al voltant de 25

Equips: 2

Objectiu: potenciar el treball en equip, la capacitat de mesurar interiorment un temps determinat i el control de l'agressivitat

Material: un tros de guix

Lloc: espai ampli

Desenvolupament:

Marqueu dos camps separats per una ratlla. Formeu dos equips i col·loqueu-vos un en cada camp. Al senyal del director del joc, els membres d'un equip agafeu els de l'equip contrari, porteu-los al camp propi i reteniu-los allà. Els que us hagin agafat, intenteu escapar-vos.

Després d'un temps convingut, en sentir el senyal quedeu-vos tots quietos on sigueu. A partir d'aquest moment passareu a formar part del camp on us trobeu, i deixareu de pertànyer al camp que teníeu a l'inici del joc. Continueu el joc amb els equips que acabeu de formar. El joc acaba quan en un camp ja no hi queda ningú.

Lectura 6

Caçar cintes

Edat: de 6 a 14 anys

Participants: més de 15 persones

Equips: 3

Objectiu: desenvolupar l'agilitat i els reflexos

Material: cintes de tres colors, tantes com participants

Lloc: espai ampli

Desenvolupament:

Formeu tres equips. Col·loqueu a cada participant una cinta del color del seu equip a la part de darrere de la cintura (penjant dels pantalons, de la butxaca, del cinturó...). Trieu un director de joc, que és qui dirà el color de la cinta que s'haurà de caçar. Quan el director digui un color, correu a caçar les cintes dels altres participants i, un cop caçades, col·loqueu-les juntament amb la vostra. Guanyarà l'equip que tingui més cintes.

Centpeus

Edat: de 6 a 14 anys

Participants: 6 o 7 persones per equip

Equips: tots els que es vulguin

Objectiu: desenvolupar la coordinació i l'equilibri

Material: cap d'específic

Lloc: espai ampli

Desenvolupament:

Col·loqueu-vos en files de 6 o 7 participants asseguts l'un darrere l'altre amb les cames obertes i molt junts. Al senyal, gireu lentament cap a l'esquerra i quedeu-vos amb les mans recolzades a terra, el cos paral·lel a terra i les cames damunt del company que teníeu abans al davant. Només l'últim participant recolzarà les mans i els peus a terra. Quedareu en posició de "centpeus". Un cop hàgiu aconseguit girar-vos, camineu fins que es trenqui el centpeus.

Els nusos

Edat: de 3 a 14 anys

Participants: més de 15 persones

Equips: 1

Objectiu: mantenir l'equilibri

Material: cap

Lloc: espai ampli

Desenvolupament:

Formeu una fila agafant-vos per les mans, excepte un jugador, que quedarà fora del grup. Passeu per entremig dels companys fins que quedeu tots embolicats. Tingueu en compte que no podeu deixar-vos anar de les mans en cap moment. El jugador que ha quedat fora del grup ha de ser capaç de desfer els nusos sense trencar la cadena.

Rosa M. Guitart (adaptació)

La tele per dins

La televisió és una fàbrica de productes audiovisuals, és a dir, de so i imatge. Això és el que s'entén per producció: el conjunt de tots els programes que elabora una televisió. Els programes de producció pròpia són els que estan fets per la mateixa televisió i comprèn dos tipus de productes: els informatius i els programes; els programes de producció aliena són els que es compren a altres empreses, anomenades productores.

Amb tots aquests productes, la televisió elabora la seva programació, que és la llista de programes que emet dia a dia.

El primer pas per fer un programa de televisió de producció pròpia és definir quin tipus de programa es vol fer: un reportatge, un informatiu, un concurs, un musical, un serial...

Un cop estudiat el programa, es nomena la persona que s'encarregarà de tirar-lo endavant: el director del programa. A partir d'aquest moment comença la "fabricació" del programa, que es farà en tres fases: la preproducció, la producció i la postproducció.

La preproducció

La preproducció és el moment de la formació de l'equip. En primer lloc, el director del programa pensa l'estructura del programa i forma un equip que consta d'un guionista, un productor i un realitzador.

En segon lloc, el guionista o l'equip de guionistes escriuen detalladament la idea. Són els encarregats d'escriure tot el que passarà en el programa.

En tercer lloc, el productor fa el pressupost, contracta les persones adequades, aconsegueix el material tècnic, demana els permisos necessaris. Tot això ho pot fer amb l'ajut dels auxiliars de producció.

Al final, el realitzador planifica la gravació tenint en compte el moviment dels actors, de les càmeres i de la il·luminació.

La producció

En la fase de producció, hi entren en joc altres departaments de la televisió; uns treballaran dins el plató, i altres, fora.

Els escenògrafs són els encarregats de dissenyar tots els decorats del plató. Un cop fets tots els dibuixos i els plànols, és el moment del muntatge dels decorats i ambients i, per tant, de la intervenció dels fusters, els pintors, els lampistes... L'atretzo són tots i cada un dels objectes que formen el decorat. El plató és el lloc on s'enregistra el programa. És un espai de grans di-

Lectura 7

mensions especialment preparat per facilitar la feina de tots els que intervenen en la gravació. Aquí és on els actors duren a terme les accions que marca el guió i es convertiran en personatges i els presentadors conduiran el seu programa. Els il·luminadors, un cop muntat el decorat, són els que han de crear, per mitjà dels focus, l'atmosfera on viuran els personatges.

La sala de control està situada fora del plató i és el lloc des d'on es controla tot el que passa durant la gravació. Des d'aquesta sala, el realitzador va donant instruccions a través del regidor, que és qui dirigeix dins del plató. Els càmeres s'encarreguen d'anar buscant els plànols que tria el realitzador des de la sala de control. Els tècnics de so fan arribar el so amb el màxim de qualitat, evitant que s'hi barregin sorolls i obrint pas als micros de les diferents persones que van intervenint. I al final, la sala de maquillatge és el lloc de pas obligat per a tots els que surten en un programa i en el vestuari és on es vetlla pel tipus de roba que han de portar els que surten en el programa.

La postproducció

En la tercera fase, la postproducció, s'hi dóna la forma definitiva al programa. En la majoria dels casos els programes s'emeten en diferit, és a dir, el moment de la gravació no coincideix amb el de l'emissió. Per això, la gravació pot interrompre's i una mateixa escena pot repetir-se tantes vegades com calgui fins que quedi bé. Tot el material enregistrat segueix un procés de tractament i elaboració: és la postproducció.

Els muntadors de vídeo enllesteixen, en primer lloc, les imatges; les tallen, les enganxen, hi posen els títols de crèdit, afegixen la careta de presentació del programa...

Els muntadors d'àudio són els que hi posen les músiques de fons i hi introdueixen els efectes sonors (aplaudiments, sirenes, soroll de bombes, campanes...).

A la sala de disseny gràfic s'encarreguen d'afegir a les imatges altres tipus de material gràfic com ara dibuixos, rètols, mapes, gràfics, etc. Els ordinadors prenen un paper molt important, ja que es dibuixa a la pantalla, es creen gammes de colors, es fan ombres, es dóna relleu i moviment...

Finalment els programes ja estan a punt de ser emesos. Els encarregats que no s'aturi l'emissió són els del departament de continuïtat. Aquí arriben totes les cintes i es van enllaçant. Continuïtat és com la torre de control d'un aeroport. Des d'aquí, el senyal elèctric amb què funciona el vídeo es transforma en senyal electromagnètic i s'envia, per mitjà d'un cable de fibra òptica, cap al centre emissor, que a Catalunya és la torre Foster de Collserola. Des d'allà el senyal surt a l'aire i comença la seva ruta cap a les nostres cases.

Francesc Grané (adaptació)

El fantasma els persegueix

El fantasma es va dirigir a la vora del canal i va saltar fora de la góndola.

Els tres amics van córrer pel pont i es van ficar per un carreró estret i tenebrós.

Aquell personatge fantasmagòric els corria al darrere a grans gambades i se'ls acostava de manera perillosa.

En Pau se'n va escapolir amb rapidesa per un carreró lateral. A la Virgi i a en Lluç, els costava de seguir-lo. Tot i això, van aconseguir escapar-se del perseguidor.

L'havien perdut de vista, però el continuaven sentint. Cada passa que feia ressonava com un cop de fuet.

En Pau va trobar oberta la porta d'una casa i s'hi va esmunyir cap dins. Quan la Virgi i en Lluç també van haver entrat al fosc passadís, en Pau va tancar la porta de fusta corcada i va mirar d'assegurar-la.

Va estar de sort, hi va descobrir un passador de metall, que va estirar sense problemes.

I allà es van quedar, esbufegant, amb la por ficada als ossos. Llavors van enganxar l'orella a la porta per escoltar. El fantasma encara no els havia perdut el rastre. Havia entrat al carreró i s'havia aturat sense saber ben bé què fer. Poc després, els tres Tigres van sentir com donava un cop de peu a terra, tot enfurismat, i se'n tornava a la góndola.

–Què... Què pretén aquest individu? –va preguntar la Virgi als nois.

–O es tracta d'una broma de mal gust, o bé... o bé... és un boig que durant les nits de lluna plena crida el dimoni... –va dir en Lluç.

–Si almenys sabéssim on és l'hotel! –va gemegar la Virgi.

En Lluç va tenir una idea:

–Potser des d'un lloc elevat ens orientaríem millor. Aquest edifici té sis pisos. Si pugem dalt de tot sabrem on som.

A l'escala atrotinada d'aquella casa hi feia fresca i se sentia olor d'humitat. Les portes de gairebé tots els pisos eren obertes i les habitacions que quedaven a la vista eren buides.

–Si el fantasma descobreix que som aquí, no tindrem escapatòria –va dir la Virgi.

Esbufegant, van arribar a les golfes. En Pau, empenyent amb totes les forces, va aconseguir obrir una claraboia rovellada i els tres amics van treure el cap.

–Allò és el Campanile, el campanar de la plaça de Sant Marc –va exclamar en Lluç entusiasmat—. Des d'allà trobaré de seguida l'hotel.

Lectura 8

Com a mesura de precaució van donar una última i ràpida ullada al carreró de baix. Però no van veure el fantasma per enlloc. Tot i així, en Pau encara es volia esperar una mica. Però la Virgi i en Lluç van fer que no amb el cap.

—No cal, ja fa estona que l'hem despistat, aquell individu!

Van tornar a tancar la claraboia i van córrer escales avall. A la planta baixa, al final del vestíbul hi van descobrir una porta que donava a un jardí molt deixat. Es van enfilejar per una tanca de ferro forjat molt alta i van aterrar damunt les llambordes d'un carreró estretíssim.

—Per aquí! —va dir en Lluç, i la Virgi i en Pau el van seguir.

Si arribaven a la plaça de Sant Marc estarien segurs.

De sobte, mentre travessaven un pont petit, una ombra va sortir d'una fornícula de marbre i els va barrar el pas. Els Tigres es van espantar tant que se'ls va tallar la respiració. Davant seu tenien el fantasma de la góndola amb els braços alçats amb un gest amenaçador. Els va dir un parell de paraules en un to aspre i va agafar en Pau per la samarreta.

—No... no l'entenem... —va aconseguir dir en Lluç—. Som estrangers!

—Això no és cap problema —va fer l'home, de sobte, canviant d'idioma—. Digueu-me, per què heu llençat la pedra? Que viviu al Palazzo Paradiso? En coneixeu el propietari?

La Virgi va fer que no amb el cap.

—No, no hem estat nosaltres. I el propietari tampoc el coneixem.

L'home semblava que reflexionés darrere d'aquella màscara. Però, de sobte, va arrossegar en Pau fins al canal i li va donar una empenta.

El noi va perdre l'equilibri i va caure dins d'aquella sopa de color marró. I mentre la Virgi i en Lluç s'afanyaven a ajudar-lo, el fantasma va desaparèixer sense deixar rastre.

—Aquest individu no m'agrada gens —va dir en Lluç.

—Ni a mi tampoc! —va rondinar en Pau—. I si el torno a trobar, serà ell qui acabarà a l'aigua.

—Hauríem d'avisar el director del nostre hotel —va proposar la Virgi.

Tots tres es van asseure a la vora del canal mentre en Pau s'eixugava.

—Com és que aquest individu ens ha trobat tan de pressa? —es va preguntar en Lluç, rumiant en veu alta.

La Virgi i en Pau no en tenien ni idea.

—Però podem trobar-lo! —va exclamar la Virgi de sobte.

—On? —van preguntar els nois amb incredulitat.

—Seguiu-me —va respondre.

Thomas Brezina (adaptació)

Viladecans, un artista amb història natural

Avui ens hem acostat a l'estudi de Joan Pere Viladecans, un dels artistes catalans actuals amb més prestigi internacional. Va néixer a Barcelona el 1948, on viu i treballa actualment, i ha exposat a diferents llocs del món: París, Londres, Estocolm, Dallas, Ottawa... És un artista que sempre s'ha interessat per l'entorn natural i els perills a què s'exposa i aquest interès sempre és present a les seves obres. Avui ha dedicat una estona a la revista de la nostra escola per explicar-nos la seva visió de l'art.

Pere Pla Juncà

Com vas descobrir que la pintura era el que més t'agradava?

Em resulta difícil, recordo que des de molt petit ja embrutava papers i parets i preferia quedar-me sol a casa dibuixant que no pas jugar amb els altres nens al carrer. Potser també és una qüestió de caràcter, era i sóc molt tímid i una manera de lluitar contra aquesta introversió era expressar-me a través de les imatges.

Quina va ser la teva primera exposició?

L'any 1967, al Cercle Artístic Sant Lluc. Fou un autèntic fracàs, no hi va anar ningú; però em va ajudar a veure les coses i la meva pròpia pintura d'una altra manera.

Quin procés d'aprenentatge vas tenir?

Em considero allò que se'n diu un autodidacte. Vaig començar molt aviat a interessar-me per la poesia, la música i el cinema. Més tard vaig capbussar-me en el coneixement de la pintura i la història de l'art. També vaig formar-me en el coneixement de les tècniques pictòriques i vaig començar a buscar el meu estil i expressar-me a la meua manera, evolucionant i buscant un llenguatge artístic propi.

Quin procés se segueix per fer un quadre?

El principal és tenir una idea, el detonador inicial que pot sorgir en qualsevol lloc o de qualsevol cosa; aleshores anoto aquesta idea i faig un petit croquis. Procuro desenvolupar en imatges, formes i colors allò que vull dir, allò que vull expressar. Després ve el procés de realització en què l'obra va fent-se i sembla cobrar vida i sovint també replicar. Durant tot aquest procés és important mantenir-se en tensió per aprofitar o descartar allò que pot beneficiar el resultat final.

Es necessita una habilitat concreta per dedicar-se a la pintura, o bé se'n pot aprendre?

És un aprenentatge lent i complicat. Cada dia es comença de nou, es parteix de zero, o almenys aquesta és la meua intenció. És possible que existeixi una certa predisposició natural, genètica, però jo no hi crec gaire. Crec molt més en la voluntat, en el desig d'expressar-se, en l'afany per millorar i sobretot en l'esforç que el creador fa per emocionar, per establir un diàleg amb l'espectador, amb qui contempla les seves obres. De fet només és el diàleg, sigui al nivell que sigui, l'única cosa que ens pot fer millorar i ens pot fer més tolerants, comprensius i d'alguna manera més solidaris.

Et diverteixes quan treballes?

Quan una persona treballa en una cosa, una idea que li surt de dins i que sent la necessitat de fer-la, sempre s'ho passa malament. S'és víctima d'una gran tensió i preocupació. El pintor, alhora que treballa, pensa en la complicitat del seu possible espectador, és a dir, de la gent que veurà la seva obra i això, naturalment, preocupa. Són coses de l'autoexigència (mirar de fer-ho sempre bé i diferent, però sense perdre el teu estil) i de tirar endavant sense mirar mai enrere amb autocomplaença (evitar pensar que ets el millor o que aquell treball t'ha sortit rodó). Em diverteix treballar, però hi pateixo molt.

Què sents quan acabes un quadre?

Quan n'acabo un, ja estic pensant en el proper. Perdo l'interès per les meves obres just en el moment en què l'agafen les altres que encara he de fer.

En quina part del procés disfrutes més?

En el curt o llarg trajecte que va de la idea al final, o sigui quan estic creant, en el contacte amb els diferents materials i també amb l'atzar.

Creus que és interessant que a les escoles s'ensenyi art?

És fonamental assentar de bon començament les bases per despertar l'interès per la cultura i l'art. Cal potenciar tots els valors de l'emoció i la sensibilitat que els nens i les nenes tenen com a facultats intactes i obertes i cal estimular-les al màxim. Jo mateix me'n refio molt, de l'opinió que els nens i nenes expressen sobre les meves obres.

Moltes gràcies per respondre aquestes preguntes i esperem que continuïs tenint tant d'èxit com fins ara.

Moltes gràcies a vosaltres.

La llegenda del rei i el carboner

Anant un dia de camí el rei Jaume, la set l'abrasava, i no sabia com fer-se-la passar. Aleshores va descobrir una barraca de carboner. Se n'hi va anar, va demanar-hi aigua i així es va fer passar la set terrible que tenia. Satisfet ja el desig de beure, es va adonar de la gran pobresa d'aquella barraca i del dur treball del pobre carboner i va pensar que, tot i la duresa de la seva feina, devia guanyar ben poc.

–Carboner, quin profit en traieu del vostre treball? –va preguntar el rei.

–Del meu treball –va respondre–, no en trec més de deu sous diaris.

–I amb tan poc podeu viure? –va preguntar el rei.

–No tan sols visc, sinó que pago el que dec, estalvio per a la vellesa i encara llenço una part dels meus béns per la finestra.

Les paraules del bon home sorprengueren el rei i, després de pensar-hi i pensar-hi, no va saber aclarir aquell enigma. Finalment, li va demanar:

–Carboner, com us ho feu per obtenir un rendiment tan gran d'un guany tan xic?

–Doncs és molt senzill. Tinc una gran família que he de mantenir. En primer lloc hi ha la mare, la qual he de mantenir per pagar un deute concret. Després mantinc els meus fills, que, si són bons com jo espero, puc suposar que quan arribaré a vell i no podré treballar faran amb mi com jo faig amb la mare, i així, en certa manera estalvio per a la vellesa. I finalment, tinc tres filles de les quals poca cosa puc esperar quan siguin grans i estimo que el cabal que els dedico és igual que si el llencés per la finestra.

L'explicació del carboner va satisfer molt el rei, que la va trobar molt graciosa i enginyosa; però li va demanar que no la contés a ningú més abans d'haver-lo vist a ell cent vegades.

Trobant-se un dia el rei entre la seva cort i parlant de diverses coses, se li va acudir de proposar als seus cavallers l'enigma de la vida del carboner:

–Escolteu aquest enigma: com un home que és carboner i que el seu treball no excedeix de deu sous diaris, pot viure, pagar el que deu, estalviar per a la vellesa i, encara, llençar una part dels seus béns per la finestra.

I tot seguit el rei va prometre un premi a qui ho endevinés dintre d'un període breu de temps.

Un dels cortesans, que mig sabia la ruta feta pel rei temps abans, va sospitar que el rei podia haver trobat en aquella sortida el personatge a qui al·ludia, i va emprendre el mateix camí per veure si el trobava.

En efecte, va topar una barraca molt pobre i va sospitar que hi vivia el carboner. S'hi va acostar i en va sortir un home. Van fer conversa i aviat ell li va contar el mateix que al rei. El

cavaller no es va fer esperar i de seguida li va preguntar com era possible que un home, que del seu treball no treia més de deu sous diaris, pogués viure, pagar el que devia, estalviar per a la vellesa i, encara, llençar una part dels seus béns per la finestra.

El carboner li va dir que no podia explicar-li la solució de l'enigma, ja que temps abans un gran senyor hi havia passat i li havia promès que no ho contaria a ningú més sense haver-lo vist cent vegades, i que no l'havia tornat a veure més.

El cavaller va trobar de seguida una manera de fer parlar el carboner: li va donar cent monedes que portaven la figura del rei, i les hi va fer mirar i comptar. D'aquesta manera el carboner va veure cent vegades la cara del rei i, així, va poder explicar al desconegut el sentit del seu enigma.

Un cop a la cort, va esperar fins al dia que vencia el termini donat pel rei. En preguntar si hi havia algú que hagués endevinat l'enigma, el cavaller va respondre i va contar la solució.

Davant l'admiració de tothom, el rei restà meravellat, però aviat va comprendre que no havia estat obra de l'enginy del cavaller. Ben segur que havia estat cosa del carboner que, havent mancat a la paraula, havia revelat el sentit de l'enigma. Furiós, va manar cridar el carboner amb el propòsit d'esbrinar-ho i, si calia, castigar-lo. Quan el carboner va arribar a la cort, el rei digué:

–M'he assabentat que heu faltat a la vostra paraula. Hauré de castigar-vos.

–Senyor, jo no he faltat a la meva paraula –va contestar el carboner confiat–. Vós em vau demanar que no expliqués la solució de l'enigma fins que us hagués vist cent vegades.

–I doncs? Que no és la segona vegada que em veieu, avui? –digué el rei cada cop més enutjat.

–No, senyor, no. Permeteu-me que us rectifiqui i us digui que sí que us he vist cent vegades, en l'encuny de les monedes que em va regalar un cavaller perquè li resolgués l'enigma.

Així, doncs, el rei va haver d'admetre que tots dos homes havien estat més llestos que ell i, a més, havien obrat amb tota lleialtat.

Joan Amades (adaptació)

Lectura 6: Les regles dels jocs

Nom i cognoms: _____ **Data:** _____

① Compara els jocs de la lectura i contesta les preguntes següents:

a) Quin dels jocs seria indicat si fóssiu més de trenta persones? _____

b) Quin seria el més adient si fóssiu menys de set persones? _____

c) Quins jocs són més adequats per jugar al pati? _____

d) Quin dels jocs pot durar més temps? _____

② Relaciona cada ordre amb el joc que li correspon:

a) Després d'un temps convingut, en sentir el senyal
quedeu-vos tots quiets on sigueu. _____

b) Passeu la peça, sense agafar-la amb els dits, a la mà
dreta del veí de l'esquerra al més ràpidament possible. _____

c) Trieu un director de joc, que és qui dirà el color de
la cinta que s'ha de caçar. _____

d) Col·loqueu-vos en files de 6 o 7 participants asseguts
l'un darrere l'altre amb les cames obertes i molt junts. _____

e) Passeu per entremig dels companys fins que quedeu
tots embolicats. _____

③ Escriu un títol diferent per a cadascun dels jocs:

• La moneda que corre: _____

• Els nusos: _____

• Caçar cintes: _____

• Centpeus: _____

• Els víkings: _____

Lectura 7: La tele per dins

Nom i cognoms: _____ **Data:** _____

1 Contesta aquestes preguntes sobre la lectura:

a) Quins productes «fabrica» la televisió?

b) Quins aspectes s'han de tenir en compte abans de dissenyar un programa?

c) Des d'on es controla tot el que passa durant la gravació d'un programa?

d) Com arriben els programes als televisors de les cases?

2 Relaciona cada pas del procés amb la fase corresponent d'elaboració d'un programa.

• Definició de la idea

• Escenografia

• Il·luminació

• Vestuari

• Muntatge d'àudio

• Disseny gràfic

preproducció

producció

postproducció

• Guió

• Realització

• Muntatge

• Atrezzo

• Regidor

• Càmeres

3 Explica el significat d'aquestes expressions:

a) Crear atmosferes: _____

b) Lloc de pas obligat: _____

c) Fer números: _____

Lectura 8: El fantasma els persegueix

Nom i cognoms: _____ **Data:** _____

① Contesta aquestes preguntes:

a) Com s'anomena la colla dels tres amics? _____

b) Per què pugen a les golfes de l'edifici? _____

c) Com van sortir de la casa? _____

d) Què els diu el fantasma? _____

e) Era un fantasma de veritat? Qui era? _____

② Relaciona aquests trets característics amb cada personatge de la lectura:

a) És agosarat o agosarada.	• Pau
b) Posseeix sentit de l'orientació	• Virgi
c) És pràctic o pràctica.	• Lluc

③ Busca en el diccionari les paraules següents i anota'n el significat:

a) fornícula: _____

b) llambordes: _____

④ Escriu un resum del text.

Lectura 9: Viladecans, un artista amb història natural

Nom i cognoms: _____ **Data:** _____

1 Contesta aquestes preguntes:

a) Què feia Joan-Pere Viladecans quan era petit? _____

b) On va presentar la seva primera exposició? Com va anar? _____

c) Què pensa Viladecans del fet artístic: es neix artista o se n'aprèn? _____

d) Quan perd l'interès l'artista pels quadres que fa? _____

e) Per què pensa que és important ensenyar art a les escoles? _____

2 Ordena els diferents passos que segueix l'artista per fer un quadre:

☐

L'obra es fa i sembla cobrar vida i sovint també replicar.

☐

Anota i fa un petit croquis i procura desenvolupar en imatges, formes i colors el que vol expressar.

☐

L'artista té una idea, el detonador inicial, que pot sorgir en qualsevol lloc o a partir de qualsevol cosa.

3 Relaciona aquestes paraules amb el seu significat:

a) introvertit • Persona que aprèn sense cap mestre.

b) autodidacte • Molt tímid.

c) evolucionar • Fer sempre coses millors i diferents.

d) autoexigència • Fer sempre coses millors i diferents.

e) autocomplaença • Exigència en un mateix.

Lectura 10: La llegenda del rei i el carboner

Nom i cognoms: _____ Data: _____

1 Contesta aquestes preguntes sobre la llegenda:

- a) Què pregunta el rei al carboner? _____

- b) Què contesta el carboner al rei? _____

- c) Quin és el deute que paga el carboner? _____

- d) Com estalvia el carboner per a la vellesa? _____

- e) Què vol dir exactament el carboner quan diu que llença els diners per la finestra?

2 Busca el significat d'aquestes paraules de la lectura i fes una frase amb cada una:

- a) enigma: _____
- b) encuny: _____
- c) béns: _____

3 Relaciona cada frase feta amb el significat que li correspon:

1 Anar a sou.	2 Suspendre de sou i feina.	3 Per quins set sous.
---------------	-----------------------------	-----------------------

- ☐ Demanar per quina causa o raó.
- ☐ Treballar cobrant una paga fixa.
- ☐ Privar algú per un temps determinat de retribució i de funcions.